

Bruxelles, 17.12.2012
C(2012) 9780 final

Subiect: **Ajutorul de stat SA.35667 (2012/N) – România**
 Prelungirea schemei de ajutoare „Dezvoltarea regională prin investiții
 directe” (N 103/2008)

Stimate Domnule ministru,

1. PROCEDURĂ

- (1) În decizia sa din 2 iulie 2008, Comisia a considerat schema N 103/2008 – „Dezvoltarea regională prin investiții directe” în România¹ ca fiind compatibilă cu TFUE².
- (2) Autoritățile române au notificat în prealabil prelungirea acestei scheme, la 6 noiembrie 2012. Prin scrisoarea electronică înregistrată la Comisie la 14 noiembrie 2012, autoritățile române au informat Comisia că notificarea lor prealabilă ar trebui tratată drept o procedură de notificare simplificată, în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 794/2004 al Comisiei³.
- (3) Prin scrisoarea din 28 noiembrie 2011, Comisia a solicitat autorităților române anumite clarificări, pe care autoritățile române le-au furnizat la 5 decembrie 2012.

¹ JO C 189, 26.7.2008, p. 4..

² Cu aplicabilitate de la 1 decembrie 2009, articolele 87 și 88 din Tratatul CE au devenit articolele 107, respectiv 108, din TFUE. Cele două seturi de dispoziții sunt, în esență, identice. În sensul prezentei decizii, trimiterile la articolele 107 și 108 din TFUE trebuie înțelese ca trimiteri la articolele 87, respectiv 88 din Tratatul CE, după caz.

³ Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (în prezent articolul 108) (JO L 140, 30.4.2004, p. 1).

Titus Corlățean
Ministrul Afacerilor Externe
Aleea Alexandru 31
011822 BUCUREȘTI
ROMÂNIA

2. DESCRIEREA SCHEMEI DE AJUTOARE EXISTENTE

2.1. Obiectivul și domeniul de aplicare a schemei de ajutoare existente

- (4) Schema de ajutoare existentă are ca scop promovarea dezvoltării regionale în zonele asistate din România, oferind posibilitatea acordării de ajutoare regionale pentru proiecte mari de investiții în sensul secțiunii 4.3 din Liniile directe privind ajutoarele de stat regionale⁴.
- (5) Schema actuală este aplicabilă întregului teritoriu al României, care este eligibil pentru ajutoare regionale în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (a) din TFUE, în conformitate cu harta ajutoarelor regionale aprobată pentru perioada 2007-2013⁵.
- (6) Schema acordă ajutoare tuturor sectoarelor economice, cu excepția fabricării produselor menționate în anexa I la TFUE și cu excepția sectoarelor pescuitului, siderurgiei, construcțiilor navale, transporturilor, fibrelor sintetice și a industriei cărbunelui. Schema se va aplica prelucrării și comercializării produselor agricole, dar numai în condițiile prevăzute în Orientările comunitare privind ajutoarele de stat în sectorul agricol și forestier 2007-2013⁶.
- (7) Ajutorul se va acorda sub formă de granturi directe pentru proiectele de investiții inițiale.
- (8) Ajutoarele regionale se acordă pentru investițiile inițiale care vizează crearea unei unități noi, extinderea uneia existente, diversificarea producției unei unități prin produse noi sau suplimentare ori o schimbare fundamentală în procesul global de producție al unei unități existente. Investițiile de înlocuire sunt excluse.
- (9) De asemenea, poate fi considerată investiție inițială achiziționarea de active legate direct de o unitate care a fost închisă sau ar fi fost închisă dacă nu ar fi fost cumpărată, cu excepția cazului în care activele aparțin unei întreprinderi în dificultate.
- (10) Costul total al investiției inițiale trebuie să fie mai mare decât echivalentul în lei a 100 de milioane EUR, costurile totale eligibile trebuie să depășească echivalentul în lei a 50 de milioane EUR⁷ și investiția trebuie să creeze cel puțin 500 de noi locuri de muncă⁸.
- (11) Un proiect mare de investiții este considerat ca fiind un proiect de investiții unic atunci când investiția inițială este realizată, în cursul unei perioade de trei ani, de către una sau mai multe întreprinderi și constă într-o combinație economic indivizibilă de active imobilizate.

⁴ Liniile directe privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2007-2013, JO C 54, 4.3.2006, p. 13.

⁵ Decizia Comisiei privind cazul de ajutor de stat N 2/2007 – România – „Harta ajutoarelor regionale pentru perioada 2007-2013”, JO C 73, 30.3.2007, p. 17.

⁶ JO C 319, 27.12.2006, p. 1.

⁷ Echivalentul în lei al sumei de 50 de milioane EUR trebuie calculat la prețurile și cursul de schimb în vigoare la data acordării ajutorului sau, în cazul proiectelor mari de investiții care necesită o notificare individuală, la prețurile și cursul de schimb în vigoare la data notificării.

⁸ Proiectele de investiții ale căror costuri totale depășesc 30 milioane EUR și care creează cel puțin 300 de noi locuri de muncă sunt eligibile pentru ajutoare regionale în temeiul schemei exceptate XR 182/2007 publicată în JO C 106, 26.4.2008, p. 21.

- (12) Temeiul juridic al schemei este decizia Guvernului privind dezvoltarea regională prin stimularea investițiilor, în limba originală: „Proiectul de hotărâre de Guvern privind dezvoltarea regională prin stimularea investițiilor”.
- (13) Schema este gestionată de către Ministerul Finanțelor Publice.

2.2. Beneficiarii

- (14) Accesul la schemă se limitează la întreprinderile mari, astfel cum sunt definite în Legea nr. 346/2004⁹ și în Regulamentul (CE) nr. 364/2004 al Comisiei Europene¹⁰. Pentru a fi eligibilă să beneficieze de ajutor în temeiul schemei, o întreprindere mare trebuie să realizeze în România o investiție inițială, conform definiției de la punctele (8), (9) și (10) din prezenta decizie.
- (15) Numărul total al beneficiarilor este estimat la 20.
- (16) Schema nu se aplică întreprinderilor care sunt considerate a fi în dificultate în sensul Liniilor directe comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate¹¹. Schema nu se aplică nici în cazul întreprinderilor care beneficiază încă de un ajutor anterior ilegal, care a fost declarat incompatibil printr-o decizie a Comisiei, atâta timp cât beneficiarii respectivi nu au rambursat sau plătit într-un cont blocat valoarea totală a ajutorului ilegal și incompatibil, precum și dobânda de recuperare aferentă.

2.3. Cheltuielile eligibile

- (17) Costurile eligibile se calculează fie pe baza costurilor investițiilor în active corporale și necorporale rezultate din proiectul inițial de investiții, fie pe baza costurilor salariale pentru noile locuri de muncă direct create, luându-se în considerare valoarea cea mai ridicată a costurilor eligibile.

2.4. Ajutoare calculate pe baza costurilor cu investițiile

- (18) Toate activele achiziționate trebuie să fie noi, cu excepția cazului în care beneficiarul achiziționează activele de la o unitate existentă.
- (19) În cazul achiziționării unei unități sau a unor active direct legate de o unitate, se iau în considerare numai costurile de cumpărare a activelor de la terți, cu condiția ca tranzacția să se efectueze în condițiile pieței.
- (20) Costurile aferente investițiilor în imobilizări corporale cuprind costurile legate de achiziționarea de terenuri, clădiri și echipamente.
- (21) Costurile aferente achiziționării unor active corporale, altele decât terenuri și clădiri, prin intermediul unei operațiuni de leasing, pot fi considerate eligibile doar în situația în care îmbracă forma leasingului financiar și conțin mențiunea cu privire la obligația beneficiarului de a achiziționa activele la expirarea termenului contractului de leasing. În cazul achiziționării în sistem de leasing a terenurilor sau

⁹ Legea 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii.

¹⁰ Regulamentul (CE) nr. 364/2004 al Comisiei Europene din 25 februarie 2004 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 70/2001 privind extinderea sferei de aplicare a acestuia la ajutoarele pentru cercetare și dezvoltare, JO L 63, 28.2.2004, p. 22-29.

¹¹ JO C 244, 1.10.2004, p. 2.

clădirilor, contractul de leasing trebuie să fie valabil încă cel puțin cinci ani după data prevăzută pentru finalizarea proiectului de investiții.

- (22) Sunt considerate costuri eligibile și achizițiile de active necorporale (achiziționarea de brevete, licențe, know-how și cunoștințe tehnice ne brevetate) care nu depășesc 50 % din totalul cheltuielilor de investiție eligibile, aferente proiectului de investiții. Mai mult, activele necorporale achiziționate trebuie exploatate exclusiv în unitatea care beneficiază de ajutor, trebuie să reprezinte elemente de activ amortizabile, trebuie să fie achiziționate de la un terț în condițiile pieței, să figureze în activele firmei și să rămână în patrimoniul unității care beneficiază de ajutor timp de cel puțin cinci ani.

2.5. Ajutoarele calculate pe baza costurilor salariale

- (23) Costurile eligibile care se iau în considerare sunt cele legate de salariul brut (anterior impozitării) și contribuțiile obligatorii la asigurările sociale ale personalului nou-angajat, calculate pe o perioadă de doi ani.
- (24) Prin crearea de locuri de muncă se înțelege creșterea netă a numărului de salariați angajați direct în unitatea care beneficiază de ajutor regional în raport cu media celor 12 luni precedente. Locurile de muncă pierdute în această perioadă de 12 luni trebuie deduse din numărul aparent de locuri de muncă create în aceeași perioadă.

2.6. Valoarea și intensitatea ajutorului

- (25) Valoarea ajutorului se calculează ca procent din costurile eligibile, calcul care are la bază fie costurile prevăzute și eligibile aferente investiției, fie costurile salariale. Conform Hărții ajutorului regional 2007-2013 pentru România, intensitatea maximă a ajutorului pentru investiția inițială este de 50 % pentru toate regiunile, cu excepția regiunii București-Ilfov, unde plafonul pentru ajutoare este de 40 %¹².
- (26) Cu toate acestea, în conformitate cu punctul 67 din Liniile directoare privind ajutoarele de stat regionale, suma admisibilă ca ajutor de stat pentru un proiect mare de investiții se calculează utilizând formula:

$A = R \times (50 + 0,50 \times B + 0,34 \times C)$, unde:

- A reprezintă valoarea maximă a ajutorului de stat;
- R reprezintă plafonul ajutorului neajustat prevăzut în Harta regională a ajutoarelor pentru 2007-2013;
- B reprezintă cheltuielile eligibile între echivalentul în lei a 50 de milioane EUR și echivalentul în lei a 100 de milioane EUR;
- C reprezintă cheltuielile eligibile peste echivalentul în lei a 100 de milioane EUR.

¹²

Intensitatea ajutorului în echivalent sumă nerambursabilă brută este valoarea actualizată a ajutorului, exprimată ca procent din valoarea actualizată a costurilor eligibile ale investiției.

2.7. Obligația notificării individuale, mecanismul de transparență și monitorizarea

- (27) Autoritățile române trebuie să notifice individual Comisiei toate ajutoarele care urmează a se acorda proiectelor de investiții în cazul în care depășesc valoarea maximă permisă a ajutorului, calculată pe baza formulei de mai sus, altfel spus toate ajutoarele care depășesc 37,5 milioane EUR sau 30 de milioane EUR pentru o investiție cu cheltuieli eligibile în valoare de 100 de milioane EUR, realizată într-o regiune asistată, cu un plafon regional de 50 % sau 40 %. Ajutorul va fi notificat individual Comisiei în termen de 60 de zile lucrătoare de la data la care Ministerul Economiei și Finanțelor a emis „Acordul de principiu de finanțare”. Ajutoarele nu se acordă decât după adoptarea deciziei Comisiei de aprobare a ajutorului.
- (28) Cu toate acestea, în cazul în care nu se depășesc aceste plafoane, iar ajutorul este acordat pentru proiecte mari de investiții care nu se notifică, autoritățile române vor furniza Comisiei, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data acordării ajutorului de către autoritatea competentă, informațiile solicitate în formularul standard prevăzut în anexa III la Liniile directoare privind ajutoarele de stat regionale.
- (29) Ministerul Economiei și Finanțelor trebuie să păstreze registre detaliate referitoare la ajutoarele acordate pentru toate proiectele mari de investiții în cadrul schemei, pentru a stabili dacă s-a respectat intensitatea maximă admisă a ajutorului, precum și celelalte criterii din Liniile directoare privind ajutoarele de stat regionale. Aceste registre trebuie păstrate timp de 10 ani de la data acordării ajutorului.

2.8. Mecanismul de acordare a ajutorului

- (30) Autoritatea responsabilă va acorda întreprinderilor selecționate ajutoare în limita bugetului alocat schemei, în funcție de data și numărul de înregistrare a cererii. Autoritățile vor verifica respectarea tuturor criteriilor stabilite în cadrul schemei.

2.9. Contribuția proprie și necesitatea ajutorului

- (31) Beneficiarii trebuie să asigure un aport de cel puțin 25 % din costurile eligibile ale proiectului de investiții, sub o formă care să nu facă obiectul niciunui alt ajutor public, inclusiv ajutorul *de minimis*.
- (32) Beneficiarii trebuie să obțină „un acord de principiu de finanțare”¹³ înainte de a începe lucrările¹⁴ în cadrul proiectului. Prin urmare, beneficiarii trebuie să depună o cerere pentru ajutor la Ministerul Economiei și Finanțelor înaintea începerii lucrărilor, astfel încât acesta din urmă să poată confirma, în scris, sub rezerva unor verificări mai detaliate, că proiectul îndeplinește, în principiu, condițiile de eligibilitate stabilite în cadrul schemei.
- (33) În cazul în care ajutorul face obiectul unei notificări individuale și aprobării de către Comisie, confirmarea eligibilității trebuie să se realizeze în funcție de decizia Comisiei de aprobare a ajutorului.

¹³ În versiunea originală: „Acord de principiu de finanțare”.

¹⁴ „Începerea lucrărilor” înseamnă fie începerea lucrărilor de construcție, fie prima comandă fermă de echipamente, excluzând studiile preliminare de fezabilitate.

2.10. Menținerea investiției și a locurilor de muncă nou create

- (34) Investiția trebuie menținută în regiunea în cauză pe o perioadă de cel puțin 5 ani de la finalizarea investiției. Cu toate acestea, înlocuirea activelor poate fi acceptată în cazul în care se referă la active care s-au uzat moral în această perioadă de 5 ani din cauza schimbărilor tehnologice rapide, cu condiția ca activitatea economică să fie menținută în regiunea respectivă pe perioada minimă.
- (35) În cazul în care ajutorul este calculat pe baza costurilor salariale, locurile de muncă trebuie să fie ocupate în termen de 3 ani de la finalizarea lucrărilor. Toate locurile de muncă nou create ca urmare a investiției trebuie menținute în regiunea în cauză pe o perioadă de 5 ani de la data la care au fost ocupate pentru prima dată.

2.11. Norme privind cumularea ajutoarelor

- (36) Schema prevede posibilitatea cumulării ajutoarelor acordate în temeiul acestei scheme cu ajutoarele obținute din alte surse, cu condiția ca valoarea totală a ajutorului să nu depășească plafonul de intensitate a ajutorului în aplicabil conformitate cu liniile directoare privind ajutoarele de stat regionale și prevăzut în aceasta schema. Aceasta se va asigura prin introducerea unui sistem de verificare ex-post a proiectului finanțat.
- (37) Ajutoarele regionale acordate în temeiul acestei scheme nu se pot cumula cu ajutoare *de minimis* privind aceleași cheltuieli eligibile pentru a eluda intensitățile maxime ale ajutoarelor stabilite în prezenta schema.

2.12. Durata și bugetul aferent schemei de ajutor existente

- (38) Comisia a autorizat aplicarea schemei de la data deciziei de aprobare, și anume 2 iulie 2008, până la sfârșitul anului 2012. Bugetul total estimat este de 2 070 de milioane lei (echivalentul a 575 de milioane EUR).

3. PRELUNGIREA NOTIFICATĂ A SCHEMEI

- (39) Autoritățile române au solicitat, printr-o notificare, prelungirea schemei până la 31 decembrie 2013. Acestea au menționat că nu se va schimba niciuna dintre condițiile schemei de ajutor existente. Potrivit autorităților române, din cauza dificultăților apărute pe fondul crizei economice, au aprobat, până în prezent, doar două cereri de ajutor regional pentru investiții în cadrul schemei.

4. EVALUAREA AJUTORULUI

- (40) Schema privește ajutor ce intră sub incidența dispozițiilor articolului 107 alineatul (1) din TFUE. Autoritățile române și-au respectat obligația prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din TFUE, prin procedura de notificare simplificată, în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 794/2004 al Comisiei¹⁵.

¹⁵ Regulamentul Comisiei (CE) nr. 794/2004 din 21 aprilie 2004, a se vedea nota de subsol 3 de mai sus.

- (41) Autoritățile române doresc să extindă aplicarea schemei de ajutoare până la 31 decembrie 2013.
- (42) Comisia constată că autoritățile române au confirmat că, în afara acestei modificări, toate celelalte condiții din schema de ajutoare rămân neschimbate.
- (43) Comisia consideră că propunerea de modificare a schemei nu va modifica evaluarea favorabilă din decizia sa anterioară privind măsura de ajutor, iar schema respectă în continuare liniile directoare privind ajutoarele de stat regionale, întrucât modificarea nu este în contradicție cu dispozițiile din liniile directoare, iar schema va expira în momentul în care vor expira și actualele linii directoare privind ajutoarele de stat regionale. Schema se va prelungi de la 1 ianuarie 2013 sau de la data acestei decizii în cazul în care aceasta data este după 1 ianuarie 2013 și va derula până pe 31 decembrie 2013.

5. DECIZIE

- (44) În consecință, Comisia a hotărât că prelungirea notificată a schemei de ajutoare N 103/2008 „Dezvoltarea regională prin investiții directe” îndeplinește criteriile de compatibilitate cu piața internă, în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) litera (a) TFEU.
- (45) În cazul în care prezenta scrisoare conține informații confidențiale care nu trebuie divulgate unor părți terțe, vă rugăm să informați Comisia în termen de cincisprezece zile lucrătoare de la data primirii acestei scrisori. În cazul în care Comisia nu primește o cerere motivată înainte de acest termen, se consideră că sunteți de acord ca textul integral al scrisorii să fie comunicat unor părți terțe și să fie publicat în versiunea lingvistică autentică pe site-ul internet: <http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm>.

Cererea trebuie trimisă prin fax sau prin scrisoare recomandată, la următoarea adresă:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Greffe
B-1049 Brussels
Fax nr.: +32 2 29 61242

Cu deosebită considerație,

Pentru Comisie

Joaquín ALMUNIA
vicepreședinte